

De wildernis van Thassos

Verbaast kijkt de geit mij aan.

Na een bocht in het pad sta ik opeens oog in oog met een geit. Het beest staart mij een ogenblik verbaasd aan, dan holt het mekkerend weg. De rest van de kudde ligt onder de bomen langs het pad te soezen of staan in de schaduw te grazen. Verschrikt kijken de ander geiten op en volgen het voorbeeld. Bellend met hun geitenbellen om de hals vlucht de kudde het struikgewas in. Veel wandelaars zien de geiten niet op deze stille zandpaden op het Griekse eiland Thassos. Wel een paar keer per dag een boer die voorbij komt in een oude stoffige pickup truck met achterin rammelende melkbussen. Of een boerenzoon die voorbij snort op een ploffende brommer. Maar eenzame wandelaars met een rugzakje..., nee, die zien ze zelden.

Het eiland Thassos ligt dichtbij het Griekse vasteland, vlak onder Kavala. Vandaar uit is het een uurtje varen met de veerboot en je komt aan in de hoofdstad van het eiland: Thassos-Stad. Het eiland is klein en overzichtelijk. Er is maar één goede asfaltweg rondom het eiland en langs de kust. Wil je verder het binnenland in, dan moet je met eigen vervoer, of te voet.

Het hele eiland is overdekt met groene bergachtige natuur, de dalen, de kloven, de vlakten, tot op de bergtoppen toe. De variatie is groot. Natuurlijk veel olijfbomen, maar ook loofbomen, zoals de grootse platanen. Het water stroomt overal rijkelijk, in de vorm van riviertjes en kleine stroompjes. Harmonieuze kleuren van een strak blauwe hemel, een azuur blauwe zee, witte rotsen en een begroeiing in alle kleuren groen. Het maakt Thassos tot een van de meest betoverende landschappen.

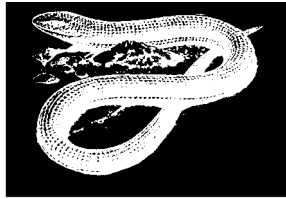
Gestaag voortsjouwend langs de continue klimmende bergweg naar het bergdorp Mariés zie ik veel van de inheemse natuur en cultuur. Ongehaast laat ik de rust en de schoonheid van de natuur op mij inwerken.

Traag kruipt een schildpad dwars over de asfaltweg. Gelukkig is deze nog niet platgereden door het regelmatig voorbij komend verkeer. Deze schildpadden zijn dol op tomaten. Helaas heb ik geen tomaat bij me, maar er zijn wandelaars die speciaal hiervoor een tomaat meenemen om aan de schildpadden te voeren.

Van de slang die ik even later op de weg zie liggen is wèl het achtereind plat gereden. Op afstand twijfel ik nog even of het geen levende is. Er komen hier een aan-

tal giftige en gevaarlijke slangen voor, maar dan zie ik de zwerm vliegen rondom het beest. Hier hoef ik dus niet met een hele grote boog omheen.

Later kom ik nog wel een levende scheltopusik tegen. Het lijkt op een slang en beweegt zich op de zelfde manier voort, maar dit beest is totaal ongevaarlijk. Het slangebeest ligt vlak voor mij op het pad en slingert zich dan zo snel als een slang de struiken in.

Links en rechts van de weg gecultiveerde olijfbomen. De tientallen jaren oude olijfbomen worden zorgvuldig onderhouden door de landbouwers en vaak ook door de hele familie. De pluk van de rijpe olijven is in november, maar in het voorjaar en in de zomer is men druk bezig met onkruid wieden en de water bevoeding. Mannen en ook vrouwen werken ijverig mee in de boomgaarden, van 's morgens vroeg tot aan de siësta. Vanuit het dorp is de hele familie meegekomen, gezeten achterin de open rammelende pickup trucks of op brommers. Om geulen te graven, of om met de zeis en de houweel de grond onder de bomen onkruidvrij te maken. Dat is belangrijk als bij het oogsten de bomen gekamd worden en de olijven vanonder de bomen geraapt moeten worden.

Olijfboeren kijken op van hun werk als ik voorbij loop. "Where do you come from?", "ach Holland!", "spazieren, ja gut!". Een paar maal keer krijg ik tijdens een steile klim een lift aangeboden van een passerende boer. Beleefd sla ik het aanbod af. Aardig Grieken hier op het eiland Thassos.

De weg stijgt en slingert steeds meer. In plaats van olijfbomen gaan nu de dennenbossen het landschap domineren. Er klinken weer geitenbellen in de verte. Op de tegenover liggende berghelling van het dal graast een geitenkudde.

In het bergdorp Mariés heerst een landelijke rust. Op het terras van het koffiehuis zitten, zoals het hoort, de oude mannetjes op de houten rechte stoeltjes. Spelend en tikkend met hun kralenkettinkjes. Huisvrouwen zijn met waterslangen en emmers bezig om hun stoepje te schrobben.

De taverna blijkt geopend, maar op dit vroege tijd valt er nog niets te eten te krijgen. De baas van de taverna is al op leeftijd en spreekt nauwelijks engels. Hij maakt me duidelijk dat ze ook geen Nes-Café of thee hebben. Wel Café-frappé, maar dat vindt ik niet te drinken. Dan maar een Fanta-Lemon. Hoeveel het kost? De oude baas mompelt iets met "pende" en knikt enthousiast als bij het zoeken in de portemonnaie een briefje van 500 tegenkomt. Het leven is hier simpel en eenvoudig.

(Toen ik een week later nogmaals weer langs dat zelfde taverna kwam en weer het zelfde bestelde, kostte het nog maar 400 Drachmen. Zouden hier dan toch ook de toeristen afgezet worden?)

Aan het eind van het dorpje gaat de asfaltweg over in een stenig zandpad. Het gaat flink omhoog. Links rotsen begroeid met dichte dennenbossen en rechts het dal waar onderin een riviertje stroomt. Langs deze stille weg staan tientallen bijenkorven, gekleurde houten kisten met uitvlieggaten en bovenop het deksel een steen. De bijen zoemen rondom de kisten en ik eerbiedig een ruime afstand bij het voorbij gaan.

Na enkele kilometers passeer ik een rimpelloos bergmeer. De kleur van de begroeiing van de berghellingen weerspiegelt in het water. Dat geeft het meer zijn blauwe-groene glans. Een watervalletje even verder op laat z'n water over de rotsen in het meer klateren. Dit natuurlijke bergmeer is de bron van alle riviertjes in het dal en een uitkomst voor de irrigatie van de olijfboomgaarden.

De afstand naar de tegenoverliggende berghelling wordt langzaam aan steeds minder en uiteindelijk kom ik bij de lang verwachte afslag naar rechts. Na vele kilometers zonder enige vorm van bewegwijzering, zodat ik mij uitsluitend op de eenvoudige kaart en de omgeving moest oriënteren, staat hier voor het eerst een fraaie ambachtelijke wegwijzer. Op een keurig paaltje zitten stevige houten bordjes geschroefd. Letters netjes en strak ingesneden, in de Griekse letters weliswaar maar dat is geen probleem. Met zwarte verf de letters ingevuld en daarna fraai gelakt. Een stukje vakmanschap in deze wildernis. Ik kies voor de richting aangegeven met "Kastro", een volgend bergdorpje op de kaart.

De route gaat verder over een heuvelrug, het hoogste punt in de omgeving. Volgens de kaart moet het hier zo'n 700 meter hoog zijn. In het weidse uitzicht over de berghellingen zie ik een wir war van zandwegen en karrensporen die allemaal niet op mijn kaart staan.

Adelaars zweven, voor mij nu op ooghoogte, op de thermiek boven het dal op zoek naar prooi. Kleinere vogeltjes hangen nerveus klapwiekend in de lucht om daarna weg te sprinten. Ondertussen wordt ik achterna gezeten door een horde vliegen. Hier loopt bijna niemand, dus ze zien mij blijkbaar als prooi. Had ik maar niet dat knalgele shirt aan moeten trekken. Door wild om mij heen te slaan probeer ik de zoemende beesten van mijn af te meppen. Het gele shirt uittrekken helpt uiteindelijk het beste.

In de verte klinkt een "hop". Een hop? Ja een vogel die doet van "hop-hop-hop". Eerst dacht ik dat het een koekoek met een spraakgebrek was. Maar toen ik er op ging letten hoorde ik ze steeds vaker. Het blijkt een vogel te zijn zo groot als een vlaamse gaai en vliegend met een soepele golfbeweging. Zijn vleugels zijn zwart-wit gestreept en zijn lijf is lichtbruin.

Na vele uren wandelen en klimmen over zandpaden bezaaid met kiezels en stenen en na steile berghellingen komt het doel van de tocht in zicht. In de verte gloriëren de witte daken met de markante kanteelvormige schoorstenen van het bergdorpje Kastro. In de lokale gidsen beschreven als een traditioneel pittoreske bergdorp met een gezellige authentiek dorpsplein.

Nu de zon op z'n hoogst staat en na vier uur lopen kan ik wel wat schaduw en een koele drank gebruiken op dat pittoreske dorpsplein. Bij binnenkomst in het dorp valt de stilte op. Geen geparkeerde auto's of brommers. Alleen aan de rand van het dorp, net buiten de bebouwing, het wrak van een oude stoffige rode pickup truck. Maar verder geen loslopende honden, katten of kinderen. Geen kakelende kippen en mekkerende geiten. Alle deuren van de huisjes gesloten. De houten luiken voor de ramen, ook hermetisch afgesloten. Geen oude mannetjes voor de deur van het koffiehuis. Geen bedrijvig kwebbelende Griekse huisvrouwen. Kortom alles wat zo kenmerkend is voor een Grieks bergdorp ontbreekt hier.

De witte huizen van het dorp zijn wel in goede staat en zien er verzorgd uit. Net of alle bewoners op vakantie zijn. Vol verbazing slenter ik door de straatjes. Bijna aan het eind van het langgerekte dorp staat een picknick bank onder een olijfbom. Hier spreek ik het noodrantsoen uit mijn rugzak aan, een doosje met muesli-repen. Het flesje water maakt ik voor de helft leeg. De helft inderdaad, want bussen komen hier dus ook niet. Dat wordt dus terug lopen.....

Concept geschreven op 1 juni 2001, op een terrasje bij het busstation van Thassos-Stad, tijdens het ruim anderhalf uur wachten op de 'aansluitende' bus naar Limenaria.

Uiteindelijke versie geschreven op 5 juni 2001, tijdens het overnachten op de luchthaven Schiphol. Wachtend op de eerste trein naar Nijmegen, gezeten bij de Delifrance.